

Ovo je pregled **DELA TEKSTA** rada na temu "**Spolni dimorfizam rudimenta kukovlja dobrog dupina**". Rad ima **13 strana**. Ovde je prikazano **oko 500 reči** izdvojenih iz rada. **Napomena:** Rad koji dobijate na e-mail ne izgleda ovako, ovo je samo **DEO TEKSTA** izvučen iz rada, da bi se video stil pisanja. Radovi koje dobijate na e-mail su uređeni (formatirani) po svim standardima. U tekstu ispod su namerno izostavljeni pojedini segmenti.

Veterinarski fakultet Sveučilište u Zagrebu

Spolni dimorfizam rudimenta kukovlja dobrog dupina (*Tursiops truncatus*) iz Jadranskog mora

Izvedeno na Zavodu za biologiju i Zavodu za anatomiju, histologiju i embriologiju Voditelj: Tomislav Gomerčić, dr. vet. med, Martina Đuras Gomerčić, dr. vet. med, prof. dr. Hrvoje Gomerčić

Zagreb, travanj 2004.

2

Spolni dimorfizam rudimenta kukovlja dobrog dupina (*Tursiops truncatus*) iz Jadranskoga mora

Sažetak

Pomičnom mjerkom izmjereno je 10 mjera na rudimentima kukovlja 53 dobra dupina (*Tursiops truncatus*) iz Jadranskoga mora. U 8 mjera dokazana je značajna razlika između mužjaka i ženki. Razlika u duljini kukovlja nije značajna (ženke 9,07 cm ± 1,32 cm, mužjaci 9,99 cm ± 1,61 cm), dok je razlika u širini grebena (ženke 0,58 cm ± 0,23 cm, mužjaci 1,07 cm ± 0,34 cm) značajna. Rudiment kukovlja mužjaka je robusniji od rudimenta kukovlja ženke. Spolni dimorfizam rudimenta kukovlja vidljiv je i kod mladih životinja.

Ključne riječi: rudiment kukovlja, spolni dimorfizam, dobri dupin, *Tursiops truncatus*, Jadransko more

Uvod

Kukovlje je različito razvijeno kod različitih skupina sisavaca, ovisno o staništu u kojem žive i o stupnju prilagođenosti na njega. Najrazvijenije je kod kopnenih sisavaca u kojih predstavlja koštanu osnovu za prihvat nekih mišića kralježnice, trbušne stijenke, stražnje noge, spolnih organa i repa, zaštita je organa zdjelične šupljine, a kod ženskih životinja ima veliku važnost pri porodu. U kukovlju mužjaka i ženki prisutne su morfološke razlike (SISSON, 1962.).

3 Kod moronja (*Dugong dugong*) stopljene su dvije kosti kukovlja i to sjedna kost, os ischii, i bočna kost, os ilium (DOMING, 1991.), dok se kod kitova (*Cetacea*) ne razlikuju pojedine kosti kukovlja (ADAM, 2002.). Kosti kukovlja rudimentiraju u kitova jer nemaju nikakvu funkciju osim prihvaćanja mišića spolnih organa i trbušne stijenke (ADAM, 2002.). Promjene u građi kukovlja mogu se promatrati filogenetski kod različitih vrsta morskih sisavaca ovisno o stupnju njihove povezanosti s morskom sredinom. Što životinja evolucijski dulje boravi u vodi, to je regres u građi kukovlja naglašeniji. Ovim istraživanjem utvrditi će se da li postoje morfološke razlike između muškog i ženskog rudimenta kukovlja dobrog dupina, te da li morfološke osobine ove kosti mogu poslužiti u procjeni spola dobrog dupina. Dosadašnjim istraživanjima potvrđeno je da je moguće odrediti spol na temelju određenih mjera na lubanji u vrste *Phocoenoides dalli* (AMANO i MIYAZAKI, 1992.), u pripadnika roda *Sotalia* (FILHO i sur., 2002.), te u vrste *Langenodelphis hosei*; (PERRIN i sur., 2003.) iz reda kitova, a u moronja je utvrđen spolni dimorfizam kukovlja (DOMING, 1991.).

Materijali i metode

Iz zbirke koštanih ostataka kitova Zavoda za anatomiju, histologiju i embriologiju

Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu istraženi su rudimenti kukovlja 53 dobra dupina (*Tursiops truncatus*). Ovi dobri dupini pronađeni su mrtvi u razdoblju od 1990. do 2004. godine u hrvatskom dijelu Jadranskog mora. Iz razudbenih protokola koji su sastavni dio gore navedene zbirke izdvojeni su tjelesna masa (kg), starost, spol, ukupna dužina životinje (cm) i opseg u visini anusa (cm) svakog dobrog dupina čiji je rudiment kukovlja istražen. Za utvrđivanje spolnog

...

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD
MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL:

maturskiradovi.net@gmail.com